

ДНПРОПЕТРОВСЬКА АКАДЕМІЯ МУЗИКИ ім. М. ГЛІНКИ

Кафедра «Історія та теорія музики»

Силлабус навчальної дисципліни

ВОКАЛЬНИЙ АНСАМБЛЬ

Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»,

Спеціальність 025 «Музичне мистецтво»

кваліфікація «Музикознавство»

Освітньо-професійна програма першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Дніпро, 2019

Інформація про викладачів

Назва дисципліни	Вокальний ансамбль		
Викладач	Хмилюк Тарас Васильович	(інші викладачі або консультанти)	(інші викладачі або консультанти)
Посада	Викладач	...	...
Науковий ступінь		...	...
Контактний телефон	095-193-45-60	...	...
Електронна адреса	tasasnnk@gmail.com	...	...
Консультації	Очні консультації можливі за попередньою домовленістю Графік роботи: Понеділок – 8.30-12:00 Вівторок – 8.30-12:00 П'ятниця – 14.30-17:05. Онлайн консультації: за попередньою домовленістю	...	...

1. Характеристика навчальної дисципліни

Дисципліна «Вокальний ансамбль» є однією з найважливіших дисциплін в системі професійної підготовки студентів, які отримують кваліфікацію: викладач, музичний редактор. Вона є невід'ємною складовою навчального процесу, тісно пов'язана з багатьма фаховими предметами, такими як фольклор, фах, інструментовка, аранжування, читання партитур з листа, історія української музичної культури тощо. Завдання студентів полягає в засвоєнні ними комплексу професійних умінь та навичок, здобутих під час навчання у музичному вузі: володіння методами практичної роботи в ансамблі, виховання художнього смаку та інших професійних якостей необхідних в подальшій фаховій діяльності.

Дисципліна «Вокальний ансамбль» відноситься до вибіркової частини професійно-орієнтованих дисциплін, вивчається з I-VIII семестр навчання (тобто з першого по четвертий курси) та входить до **атестації** здобувачів вищої освіти освітнього ступеню бакалавр за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво». На вивчення дисципліни відведено **16 кредитів ЕКТС**; що становить 480 годин запланованого обсягу; з яких 235 годин практичних занять та 245 годин самостійної роботи студента.

2. Мета і завдання дисципліни

Мета дисципліни – підготовка фахівців, які на високому рівні володіють музично-виконавською майстерністю, необхідною для успішної професійної діяльності у якості артистів народного ансамблю.

Завдання – практичне застосування та вдосконалення комплексу знань та вмінь виконавської майстерності, у співочій ансамблевій формі музикування.

Заплановані результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- принципи співу в народному ансамблі;
- історико-жанрову специфіку творів;
- будову та вокального апарату;
- особливості звукоутворення;
- репертуар народного вокального ансамблю різної міри складності (легкий, середньої складності, складний).

вміти:

- аналітично мислити;
- точно відтворювати інтонаційний зміст партії в поєднанні із специфікою регіональних особливостей вимови, де знайдена та записана пісня;
- грамотно використовувати та адаптувати вже набуті навички народної манери в творах з різними фактурами;
- використовувати у самостійній роботі над музичними матеріалами набуті в репетиційній роботі знання та вміння;
- використовувати на практиці основи сценічної культури.

володіти культурою творчого спілкування та навичками

- ансамблевого співу;
- диференційного сприйняття комплексу фактурних елементів звукової тканини музичних творів;
- читання з листа та виконання по нотах ансамблевих партій різної ступені складності;
- психофізіологічної саморегуляції під час концертних виступів та репетицій;

Програмні результати навчання відповідають наступним критеріям з освітньо-професійної програми бакалавра:

РН1 - Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння голосом на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.

РН2 - Володіти методами та навичками оркестрової ансамблевого /хорового співу, репетиційної роботи та концертних виступів.

PH3 - Демонструвати володіння техніками, прийомами та методиками у виконавській (народній, автентичній) діяльності, знання музичних стилів та репертуару.

PH5 - Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.

PH6 - Винаходити оптимальні шляхи вирішення виконавських проблем, відтворювати емоційно-образний зміст музичного твору під час виконавської та диригентської діяльності, створювати художній образ за допомогою комплексу музичних виражальних засобів.

PH13 - Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

1. Загальні та фахові компетентності

Загальні компетентності для навчальної дисципліни ВК2.5. «Вокальний ансамбль»:

ЗК6 - Здатність до міжособистісної взаємодії.

Фахові компетентності для навчальної дисципліни ВК2.5. «Вокальний ансамбль»:

ФК5 - Здатність здійснювати виконавську діяльність на базі професійних знань та навичок сольного співу, ансамблевого співу/хорового співу, репетиційної роботи та концертних виступів.

ФК12 - Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій, історичних та культурологічних процесів розвитку музичного мистецтва в музикознавчій, виконавській, диригентській, композиторській, педагогічній діяльності

6. Вимоги до підсумкового контролю

I семестр	II семестр	III семестр	IV семестр
Два твори різні за характером	Два твори різні за характером	Два твори різні за характером	Два твори різні за характером
V семестр	VI семестр	VII семестр	VIII семестр
Два твори різні за характером	Два твори різні за характером	Два твори різні за характером	Два твори різні за характером

7. Завдання для самостійної роботи

з/п	Назви тем	Кількість годин
1.	Специфіка ансамблевої форми виконавства, її роль та значення в процесі інтеграції у музичній культурі	20

2.	Типи та види ансамблів та хорів. Традиційні склади ансамблів	20
3.	Етапи еволюції ансамблевого виконавства в Україні	20
4.	Специфіка формування оригінального ансамблевого репертуару	40
5.	Особливості музичних обробок для ансамблю	20
6.	Сучасні вокальні ансамблі та народні хори	45
7.	Психологія творчої комунікації у колективних формах музичного виконавства	20
8.	Виконавська техніка як засіб професійного спілкування ансамбліста	40
9.	Особливості репетиційного процесу та концертної практики у складі вокального ансамблю	20
Всього		245

8. Система, вимоги та критерії оцінювання

Види контролю: поточний, підсумковий (семестровий).

Методи контролю: прослуховування програми (за планом), спостереження та оцінка навчальної діяльності студентів, перевірка ансамблевих партій з навчального репертуару.

Форми контролю: семестровий залік.

Контроль знань і умінь студентів (поточний і підсумковий) з дисципліни «ансамбль» здійснюється згідно з кредитно-модульною системою організації навчального процесу. Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою.

Підсумкова (семестрова) оцінка розраховується наступним чином:

Поточні види навчальної діяльності, які оцінюються	Коефіцієнт обчислення для підсумкової оцінки (%)
Систематичне відвідування практичних занять з дисципліни «ансамбль»	20%
Якість самостійних занять; відповідність вимогам ансамбліста; професійний ріст та відпрацювання злагодженості звучання усіма учасниками ансамблю малої форми	20%
Виконання власної партії напам'ять у відведений час контролю даного виду діяльності	10%
Контрольне виконання частини залікової програми під час змістовного модулю	10%

Якість виконання програми семестрового іспиту	40%
---	-----

За кожен поточний вид навчальної діяльності студент отримує окремі бали (за 100-бальною системою). Підсумкова (семестрова) оцінка вираховується з п'яти видів поточної діяльності студента, кожен з яких має різний коефіцієнт значущості. Для визначення підсумкової (семестрової) оцінки складається сума балів за поточні види навчальної діяльності з урахуванням коефіцієнту значущості кожного виду діяльності.

Критерії оцінювання. Еквівалент оцінки в балах для кожного окремого виду навчальної діяльності може бути різний. Критерії оцінювання кожного виду діяльності визначається за такими критеріями:

Види оцінювання	Критерії оцінювання за національною шкалою та ECTS
Систематичне відвідування практичних занять з дисципліни «ансамбль»	“А”, 5 (90-100 балів) - у випадку систематичних відвідувань практичних занять
	“В”, 4 (82-89 балів) – у випадках несистемних пропусків практичних занять
	“С”, 4 (74–81 балів) - у випадках системних пропусків практичних занять
	“D”, 3 (67–80 балів) – у випадках безпричинної відсутності на практичних заняттях
	“Е”, 3 (66–63 балів) – якщо студент відвідав лише 30% практичних занять
	“FX”, 2 (35–59 балів) – якщо студент відвідав лише 20% практичних занять
	“F”, 2 (0– 34 балів) – якщо студент відвідав лише 10% практичних занять, або не відвідував заняття взагалі
Якість самостійних занять; відповідність вимогам ансамбліста; професійний зріст та відпрацювання злагоженості звучання усіма учасниками ансамблю малої форми	“А”, 5 (90-100 балів) – у випадку систематичних і якісних самостійних занять студента; відповідності вимогам ансамбліста; професійному зросту та відпрацювання злагоженості звучання усіма учасниками ансамблю малої форми
	“В” – у випадку несистематичних і відносно якісних самостійних занять студента; відносна відповідність вимогам ансамбліста; несистемному професійному зросту та відпрацюванню злагоженості звучання усіма учасниками ансамблю малої форми
	“С”, 4 (74–81 балів) – у випадку несистематичних і відносно якісних самостійних занять студента; відносна відповідність вимогам ансамбліста; несистемному професійному зросту та відсутністю злагоженості звучання усіма учасниками ансамблю малої форми
	“D”, 3 (67–73 балів) – у випадках, коли студент не добре виконує ансамблеві партії відповідних композицій, представлення елементу музичної тканини не сприяє розкриттю художньо-образного змісту композиції, або порушує його цілісність.
	“Е”, 3 (60–66 балів) – майже повне неорієнтування в ансамблевій партії.
	“FX”, 2 (35–59 балів) – повне неорієнтування в ансамблевій партії.

	“F”, 2 (0– 34 балів) – повне неорієнтування в ансамблевій партії. У випадку неспроможності виконати по нотах і навіть після багаторазових повторень.
Виконання власної партії напам’ять у відведений час контролю даного виду діяльності	“А”, 5 (90-100 балів) – у разі якісного художнього виконання власної партії напам’ять без помилок, темпових та метроритмічних відхилень.
	“В”, 4 (82-89 балів) – у разі якісного художнього виконання власної партії напам’ять майже без помилок, з деякими темповими та метроритмічними відхиленнями.
	“С”, 4 (74–81 балів) – у разі неякісного виконання власної партії напам’ять, майже без помилок, зі значними темповими та метроритмічними відхиленнями.
	“D”, 3 (64–73 балів) – у разі неспроможності виконання власної партії напам’ять без помилок, зі значними темповими та метроритмічними відхиленнями.
	“E”, 3 (60–63 балів) – повна неготовність до виконання ансамблевої партії
	“FX”, 2 (35–59 балів) – повна неготовність до виконання ансамблевої партії
	“F”, 2 (0– 34 балів) – повна неготовність до виконання ансамблевої партії
Контрольне виконання частини залікової програми під час змістовного модулю	“А”, 5 (90-100 балів) - у випадках, коли студент емоційно, художньо переконливо та технічно довершено виконав партії ансамблевих творів згідно вимог навчальної дисципліни.
	“В”, 4 (82-89 балів) - у випадках, коли студент добре знає ансамблевий художньо-навчальний матеріал, але ж виконує його без відповідної емоційності.
	“С”, 4 (74–81 балів) - у випадках, коли студент не задовільно виконує ансамблеві партії відповідних композицій, представлення елемента музичної тканини не сприяє розкриттю художньо-образного змісту композиції, або порушує його цілісність.
	“D”, 3 (64–73 балів) - у випадках, коли студент засвоїв частково, фрагментарно художній матеріал та припускається помилок щодо нотного тексту виконуваних в ансамблі партій.
	“E”, 3 (60–63 балів) - у випадках, коли студент випускає, втрачає при виконанні певні мотиви, а то й фрази ансамблевої партії.
	“FX”, 2 (35–59 балів) - у випадках, коли студент виконує нотний текст ансамблевої партії не виразно з помилками, втрачаючи у процесі гри цілі фрази та речення музичного твору.
	“F”, 2 (0– 34 балів) - у випадках, коли студент не в змозі виконати жодної ансамблевої партії з поточної репертуарної програми.
Якість виконання програми семестрового іспиту	“А”, 5 (90-100 балів) - у випадках, коли студент емоційно, художньо переконливо та технічно довершено виконав партії ансамблевих творів згідно вимог навчальної дисципліни.
	“В”, 4 (82-89 балів) - у випадках, коли студент добре знає

	ансамблевий художньо-навчальний матеріал, але ж виконує його без відповідної емоційності.
	“С”, 4 (74–81 балів) - у випадках, коли студент добре виконує ансамблеві партії відповідних композицій, але представлення елемента музичної тканини не сприяє розкриттю художньо-образного змісту композиції, або порушує його цілісність.
	“D”, 3 (64–73 балів) - у випадках, коли студент засвоїв частково, фрагментарно художній матеріал та припускається помилок щодо нотного тексту виконуваних в ансамблі партій.
	“E”, 3 (60–63 балів) - у випадках, коли студент випускає, втрачає при виконанні певні мотиви, а то й фрази ансамблевої партії.
	“FX”, 2 (35–59 балів) - у випадках, коли студент виконує нотний текст ансамблевої партії не виразно з помилками, втрачаючи у процесі гри цілі фрази та речення музичного твору.
	“F”, 2 (0– 34 балів) - випадках, коли студент не в змозі виконати жодної ансамблевої партії з поточної репертуарної програми.

Приклад обчислення підсумкової (семестрової) оцінки:

Поточні види діяльності	Бали за поточний вид діяльності	коефіцієнт обчислення для підсумкової оцінки (%)	Формула обчислення з урахуванням коефіцієнту	Бали для підсумкової оцінки
1. Систематичне відвідування практичних занять з дисципліни «Вокальний ансамбль»	90 балів	20%	$90 \cdot 20\%$	18
2. Якість самостійних занять; відповідність вимогам ансамбіста; професійний зріст та відпрацювання злагодженості звучання усіма учасниками ансамблю малої форми	80 балів	20%	$80 \cdot 20\%$	16
3. Виконання власної партії напам'ять у відведений час контролю даного виду діяльності	80 балів	10%	$80 \cdot 10\%$	8
4. Контрольне виконання викладачу частини залікової програми під час змістовного модулю	90 балів	10%	$90 \cdot 10\%$	9
5. Якість виконання програми семестрового іспиту	100 балів	40%	$100 \cdot 40\%$	40
Підсумкова оцінка	$18+16+8+9+40=91$ бал			

Примітки. Концертні програми/партії, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-15 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин відсутності на заняттях (наприклад, хвороба або участь у конкурсах) викладачем можуть бути організовані додаткові консультації за погодженим графіком.

9. Рекомендована література

1. Дичко Л. Літургія. Хорові твори. Київ, 2004.
2. Дмитриев Л.Б. Основы вокальной методики / Л. Дмитриев. – М.: Музыка, 2007. – 368 с.
3. Дряпик В. І. Розкриваючи світ джазу, рок і поп-музики: книга для вчителя. / В. І. Дряпик. – Київ-Кіровоград, 1997.
4. Духовні твори українських композиторів / Упорядник Л. Дичко. Київ, 2000.
5. Духовні твори українських композиторів для дитячого хору а'cappella. Упорядник Л. Дичко. Київ: 2000.
6. Емельянов, В.В. Развитие голоса. Координация и тренинг. Пб.: Лань, 2007.
7. Іваницький А.І. Хрестоматія з українського музичного фольклору. Вінниця: Нова книга, 2008.
8. Іваницький А.І. Український музичний фольклор. Вінниця: Нова книга, 2004.
9. Казак І.І. Українська музична література. М.: Музыка, 2006.
10. Коломієць О. Хорознавство. / О. Коломієць. – К., 2001.
11. Коломієць О. Хорознавство. К., 2001.
12. Овчаренко Н. Основи вокальної методики: науково-методичний посібник. Кривий Ріг: Видавничий дім, 2006, 116 с.
13. Пігров К. Керування хором. М., 1964.
14. Співає „Думка”. Хорові твори. Київ, 2003.
15. Співає Український народний хор ім. Г. Верьовки. / Упорядник Авдієвський А. Київ, 2005.
16. Степурко В. «Царює Господь». Хорова бібліотека камерного хору Київ”. Київ, 2001. Хорові твори світової класики для дитячого та жіночого хору./Упорядник Зеленецька І. Київ, 2006.
17. Толмачов Р. Хорове аранжування та вільна обробка : навчальний посібник. /Толмачов Р.В. – Вінниця, Нова Книга, 2011
18. Хорові твори українських композиторів для дитячого та жіночого хору. /Упорядник Зеленецька І. Київ, 2004.
19. Юцевич Ю. Теорія і методика формування та розвитку співацького голосу. Київ, 1998, 160 с.